

'S-GRAVENHAGE, 30 December 1954

Ref. No. 14149

AAN: MIN. VAN BUITENLANDSE ZAKEN
Z; DGIN, DOA/OP,
DBI./PL, DIO./PZ
DWH

Fotocopie nr: 111183

FC

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: WASHINGTON

Datum van afzending: 29.12.54

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 30.12.54

C O N F I

Voor een lunch uitgenodigd door Wainhouse (Deputy Assistant Secretary for International Organization Affairs) trof Speekenbrink tot zijn verbazing ook aan als derde aanzittende de Assistant Secretary for International Organization Affairs, David McKendree Key. Na enig gepraat over vroegere gezamenlijke ervaringen (Speekenbrink kent Wainhouse van de ECAFE conferenties) brachten beide heren het gesprek op de behandeling van de Nieuw Guinea kwestie in de VN. Zij stelden daarbij de vraag of de neutrale Amerikaanse houding tenslotte niet "very helpful" was gebleken aangezien hierdoor zeer waarschijnlijk bij een aantal landen ongewenste repercussies waren voorkomen zoals deze waren opgetreden bij de behandeling van de Marokkaanse kwestie toen de VS wel steun aan het standpunt van Frankrijk hadden verleend. Beide heren meenden ook nog uiteen te moeten zetten dat in de Amerikaanse neutraliteit geen gebrek aan sympathie moest worden gelezen doch uitsluitend de uitspraak dat de wijze waarop een land in deze aangelegenheid zou stemmen geen enkele invloed zou hebben op zijn verhouding tot de VS. Verder was ook hier geldig: tijd gewonnen, veel gewonnen en dat met name indien Nederland in nabije toekomst zijn positie zou kunnen versterken door verdergaande maatregelen in de richting van zelfbestuur aan inheemse bevolking van Nieuw Guinea.

Op deze laatste suggestie is dezerzijds een uiteenzetting gegeven van de primitieve staat van ontwikkeling van de Papoea's, ook verder is echter vermeden om op bovenuiteengezette ietwat merkwaardige approach in debat te treden. Wel heeft Speekenbrink gemeend goed te doen nog eens uiteen te zetten dat men zich over de verdere Nederlandse houding geen illusies moest maken en dat het Indonesie was, dat het probleem praktisch onoplosbaar had gemaakt. Hierbij is in herinnering gebracht het ongedaan maken van de bij de RTO conferentie overeengekomen federale structuur van Indonesie en daarna de Ambon-affaire (waarbij de VN zich afzijdig hadden gehouden) en tenslotte de opheffing van de Unieverhouding met Nederland. Ook de op chantage neerkomende houding van Sukarno in deze werd beklemtoond.

Tenslotte werd er op gewezen dat de VS wellicht een kans voorbij hadden laten gaan om de behandeling van dergelijke aangelegenheden in het vervolg buiten de agenda van de VN te houden - hetgeen in dit informele gesprek mogelijk was. Melding gemaakt van de eigenaardige indruk, welke de aanwezigheid van Bonsal bij de Indonesische delegatie tijdens de behandeling van de Nieuw Guinea kwestie had gemaakt. Wat dit laatste betreft, putten beide Amerikanen zich daarna uit de volkomen integriteit en goede bedoelingen van Bonsal te onderstrepen, hoewel zij moesten toegeven dat de vermelde geste zeker minder gelukkig was geweest.

Ik meen U dit alles in extenso te moeten melden aangezien uit dit gesprek wel blijkt dat het State Department weinig gelukkig is met de reactie welke de Amerikaanse houding in Nederland heeft gewekt.

VAN ROIJEN 473

AS.

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal worden geantwoord.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon worden gesproken.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig te worden opgeborgen.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen te worden verbrand (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrassen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.